

Kutatással és felsőoktatás- fejlesztéssel a szakmai utánpótlásért

Interjú dr. Juhász Erika szakmafejlesztési igazgatóval

A Nemzeti Művelődési Intézet szervezeti felépítését három igazgatóság határozza meg. A gazdálkodási és a szakmai mellett a szakmafejlesztés területe is kiemelt vezetői egységet képvisel. A Szakmafejlesztési Igazgatósághoz többek között a közművelődés országos tevékenységének fejlesztése, a szakmai utánpótlást biztosító képzési rendszer kidolgozása tartozik. Dr. Juhász Erikát ennek hatásairól, és a szakmai felsőoktatás-fejlesztés helyzetéről is kérdeztük, hiszen a Debreceni Egyetem tanszékvezető docenseként erre is rálátása van.

H. R.: Igazgató asszony, a szakmai kérdések előtt, beszéljünk kicsit önről. Honnan indul valaki, aki ennyire elkötelezett a tudásátadás és a közösségek iránt? Milyen emlékei vannak a gyermekkorából a kultúra és közösség világából?

dr. Juhász Erika: Szerencsésnek mondhatom magam, mert gyakorlatilag gyermekkoromtól kezdve folyamatosan kapcsolatban vagyok különböző kulturális tevékenységekkel. Jó köznevelési intézményekbe járhattam, ezért már óvodában, majd az iskolában – színtárszókörben, néptánc csoportban,

hímző, hagyományőrző csoportokban – nemcsak befogadója, hanem aktív szereplője is voltam a kultúra továbbörökítésének, a hagyományőrzés különböző ágazatainak. Amikor a településünkön, Gyöngyösön egy-egy hagyományőrző rendezvényt szerveztek, akkor természetes volt, hogy táncolok a néptánc csoportban, vagy szavalok a városi rendezvényen, esetleg a társaimmal közösen készített agyagtárgyainkat, kisebb-nagyobb hímzéseinket, szövéseinket kiállítják a művelődési ház kiállítóterében.

Úgy gondolom, hogy számos gyereket, embert a köznevelési intézményrendszer indít el ezen az úton, és aztán reményeink szerint a kultúra különböző intézményeiben, akár színházban, bábszínházban ki tudnak teljesedni ezekben a tevékenységekben.

H. R.: Tanulmányait követően mikor lett kapcsolata a közművelődési feladatellátással?

dr. J. E.: Az egyetem alatt közművelődési szakembernek tanultam, akkoriban ezt művelődési és felnőttképzési menedzser szaknak hívták. Már azokban az években számos kulturális tevékenységet végeztünk

az egyetem különböző közösségeihez kötődően. 1998-ban végeztem, és ottmaradtam az egyetemen átadni azokat az ismereteket, amit szerencsére nemcsak az egyetemi tanulmányaimnak, hanem a folyamatosan szerzett szakmai tapasztalatoknak is köszönhettem. A '90-es évektől kezdődően tulajdonképpen folyamatosan a kultúra, de elsősorban a közművelődés különböző színtereivel voltam kapcsolatban; kezdetben gyakorlaton, később szakemberként, tanácsadóként, szakértőként, és több mint 20 éve oktatóként vagyok jelen ezen a területen.

H. R.: A Nemzeti Művelődési Intézetrel mikor és hogyan találkozott?

dr. J. E.: A '90-es években az akkori Magyar Művelődési Intézettel számos olyan szakmai tevékenységünk volt, amivel már akkor próbáltunk a közművelődés területével országos szinten is különböző fejlesztéseket elindítani. Ezek akkoriban még nem voltak annyira átütőek, nem kaptak országos hatókört, aminek véleményem szerint az egyik fő oka az volt, hogy nem volt olyan hálózata az akkori Magyar Művelődési Intézetnek, amivel ezt országos szintűre ki lehetett volna terjeszteni.

A legerősebb kapcsolatunk akkor alakult ki, amikor 2005-ben kezdeményeztük egy önálló szakmai tudományos konferencia létrejöttét. Ez lett a Durkó Mátyás Konferencia, amit elsőként 2006-ban valósítottunk meg, a felsőoktatási szak alapításának 50. évfordulója alkalmából. Ebben az akkori Magyar Művelődési Intézet is szerepet vállalt egy emlékkötet összeállításával, de pénzügyi támogatással is. Ennek köszönhetően a Durkó Mátyás Konferencia egy olyan tudományos konferenciává vált már a kezdetek kezdetén, ami kuriózum más szakterületek számára is. Ugyanis a tudomány képviselői a szakma képviselőivel közösen vesznek részt rajta. Együtt tanácskoznak, eszmét cserélnek – ez mind a mai napig így folyik. 2020-ban immár a 7. alkalommal került sor – a járványügyi helyzet miatt online formai keretek között – a Durkó Mátyás Konferencia megrendezésére, amelynek a jelenlegi Nemzeti Művelődési Intézet még inkább szakmai és pénzügyi támogatója, sőt társszervezője is lett.

H. R.: *A Nemzeti Művelődési Intézetben belül ön a Szakmafejlesztési Igazgatóságot vezeti. Mit kell tudni ennek az igazgatóságnak a munkájáról, milyen feladatokat lát el?*

dr. J. E.: Öt évvel ezelőtt, 2015-ben hívtunk életre egy olyan

A Magyar Közösségépítők Értékszövetsége Egyesület gyűlése

szervezeti egységet a Művelődési Intézetben belül, amelynek elsődleges szerepe a felsőoktatással való kapcsolattartás, egyfajta felsőoktatásfejlesztés. Stratégiai feladatunk, hogy a felsőfokú képzéseket a szakmával közösen fejlesszük, emellett kutatások elindítása, országos kutatások megvalósítása, és erre építve olyan kutatási folyamatok, úgynevezett alkalmazott kutatások lefolytatása a célunk, amelyek szakmafejlesztéshez vezethetnek.

Ha egy-egy kutatási folyamatban társadalmi, illetve szakmabeli problémákat tártunk fel, akkor ezekre rendelet- és törvénymódosításokat, újabb források bevonását, és egyéb szükséges intézkedéseket kezdeményeztünk, amiket sikerrel meg is valósítottunk. Ehhez a két nagy szakmai területhez kapcsolódott a felnőttképzés területe is, aminek kapcsán mára elmondhatjuk, hogy a Nemzeti Művelődési Intézet a közművelődés szakmai képvisőjévé vált.

Akik az elmúlt öt évben a közművelődés területén nem felsőfokú, de szakmai végzettséget szereztek, azok elsődlegesen mind a Nemzeti Művelődési Intézetben szerezhették meg ez irányú végzettségeiket.

Összefoglalva, a jelenlegi Szakmafejlesztési Igazgatóság felsőoktatás-fejlesztéssel, kutatásokkal és felnőttképzési tevékenységekkel egyaránt foglalkozik.

H. R.: *Véleménye szerint milyen országos és nemzetközi tendenciákat kell figyelembe venni a közművelődési munka során?*

dr. J. E.: A közművelődési munka klasszikusan a társadalom szolgálatában áll. Ebből következően a társadalom országos, sőt nemzetközi változásait folyamatosan monitoroznia kell. Többek között és egyfajta alapként a demográfiai átalakulásokat. Közszéles módon szoktuk mondani, hogy előregedik Európa, de viszonylag kevesen vannak tisztában azzal, hogy ez pontosan mit is jelent, mi ez a folyamat, egyáltalán mi történik körülöttünk. Nem sokan látják azt át, hogy miközben javul az életminőségünk, szerencsére egyre tovább élhetünk, egyre jobb egészségügyi ellátói rendszer biztosítja az egészségünk fenntartását, akkor ezzel párhuzamosan, ma már a 60 évesnél idősebb generáció a magyar társadalom lassan harmadát teszi ki. Ha a közművelődés nem lát át egy ilyen tendenciát, akkor nem tud ehhez

igazított szolgáltatásokat biztosítani. Mindemellett Európa szerencsére egyre iskolázottabb is lesz. Ebből következően nemcsak a fiatalok és a középgeneráció, hanem már az idősek körében is egyre összetettebb iskolázottságú rétegeket figyelhetünk meg. Míg korábban elég volt a nyugdíjas klubnak kitárni az ajtót, hogy ők ott teadélután rendezzenek maguknak, a mai nyugdíjas közösségekben már számos érettségizett, diplomás szakember is megjelenik, és ezek az állampolgárok már sokkal összetettebb igényekkel rendelkeznek. Ők már szeretnék kiállításmegnyitón, komolyzenei hangversenyen, aktív foglalkozásokon részt venni, színházba szeretnék menni, és a közművelődésnek ehhez folyamatosan igazodnia kell.

Ide sorolható trend a digitalizáció is. Azt már nem nevezhetjük digitális kihívásnak, hogy honlapja és közösségi csatornája legyenek egy közművelődési intézménynek, ez már csupán digitális minimum. A kihívás az lesz, hogy a közművelődési intézmények hogyan tudnak élni a digitalizáció eszközzel, hogyan tudják megszólítani azt a generációt, amely a digitális eszközökön keresztül már számos olyan szolgáltatáshoz hozzájut, amiket akár a mi, vagy a tőlünk idősebbek még nem érthetünk el. Ezeket korábban közművelődési intézmények biztosították, például új ismeretek átadására szolgáló ismeretterjesztő előadásokkal. Ma már az új információkat bármelyik fiatal megnézheti egy YouTube-csatornán, vagy számos online tartalmat le tud magának tölteni.

Ebből következően a közművelődési intézménynek nem az lesz az elsődleges feladata, hogy ilyen funkciókat biztosítson, mindinkább az, hogy ezeket közösen értelmezze, a különböző korcsoportokkal indítson el beszélgetéseket, közös gondolkodásokat, aktív klu-

bokat, amelyek ezeket az új információkat fel tudják dolgozni.

Ilyen és ehhez hasonló irányvonalakra gondolunk, amikor azt állítjuk, hogy a közművelődésnek mindig egy lépéssel előrébb kell járnia a társadalmi változásoknál. Érezkenni kell, hogy a következő generáció milyen igényekkel rendelkezik, és tudnia kell, ehhez milyen szolgáltatásokat tud a közművelődés hozzákapcsolni.

H. R.: Az igazgatóság stratégiai feladatai között említette a felsőoktatás-fejlesztést, illetve felnőtteképzést. E területeken szerzett tapasztalatai alapján hogyan látja, ítéli meg a közművelődési szakterület utánpótlását?

dr. J. E.: A közművelődési szakterületen a 2010-es évek körül egy erős megtorpanást figyelhettünk meg. Egyre több szakember vonult nyugdíjba, miközben a felsőoktatás és szakképzési rendszer átalakulásainak következtében kevés új szakember volt a szakterületen. Egy tízéves időintervallumban, körülbelül 2002–2012 között

a közművelődési szakembergárda létszáma felére csökkent Magyarországon. Ez egy rendkívül drasztikus változás volt, az egész szakma megérezte. Mivel egyre kevesebb szakember volt a területen, így értelemszerűen egyre kevesebb szakmai innovációs folyamat zajlott; intézmények, szervezetek zártak be, szűntek meg a közművelődés területén. Ezt sajnos egyenes arányú következményként a közösségek sínylették meg a legjobban.

A közművelődési szakterület fejlesztésének érdekében a Nemzeti Művelődési Intézet 2017-ben országos kutatást végzett – amit azóta is folyamatosan elvégzünk –, amelynek során elkezdtük monitorozni a terület szakember-utánpótlását. Megállapítottuk, hogy azokon a településeken, ahol erős a közösségek, ott sokkal jobb az életminőség, jobb az életszínvonal, nagyobb az elégedettség, a település úgynevezett jóléte. Ahhoz viszont, hogy aktív közösségek működjenek, szükség van egy szintérre, egy intézményre, ahol összejöhetnek. Másrészt szükség

A 2019-es közösség-szervező tábor résztvevői

van egy szakemberre is, aki támogatja őket tevékenységükben, segít nekik forrásokat teremteni, segít bevonnai újabb és újabb tagokat a közösségbe, segít megújítani, színesíteni a tevékenységüket – egy előadó meghívásával, ismeretterjesztő programokkal, bármi egyéssel.

A Nemzeti Művelődési Intézet egyértelműen azt látta a 2010-es évek elején, hogy a közművelődési szakemberképzésben lépéseket kell tennie az utánpótlásgondozás támogatása érdekében.

H. R.: *A jelenlegi törvényi intézkedések következtében az elkövetkező időszakban minden településnek alkalmaznia kell közművelődési szakembert. Ahhoz, hogy ez megvalósuljon, a Nemzeti Művelődési Intézetre milyen feladatok hárulnak a szakképzés terén?*

dr. J. E.: Ezen törvényi rendelkezés előkészítését is már a Nemzeti Művelődési Intézet végezte, éppen ezekre az elmúlt négy-öt évben zajló kutatásokra alapozva. Ilyen módon indokolni és igazolni tudtuk azt, hogy a települési közösségeknek szükségük van közösségi szintésre, és szükségük van közművelődési szakemberre.

A közművelődési szakemberek biztosításában a Nemzeti Művelődési Intézet két területen párhuzamosan indított fejlesztéseket. Az egyik hosszabb távú, de magasabb szintű célkitűzés az, hogy minél több diplomás szakember kerüljön a közművelődés területére. Ezért a felsőoktatási intézményekkel együttműködve elindítottuk azt a felsőoktatás-fejlesztési folyamatot, aminek az eredményeképpen ma már a felsőfokú intézményekben, mind alap-, mind mesterszakon, de tanári szakon is lehet tanulni közművelődési szakterületen. Ezek név szerint: közösség-szervezés alapszak, kulturális mediáció mesterszak, valamint közösségi művelődés tanári mesterszak.

Azzal számolnunk kell, ha elindítunk egy felsőoktatás-fejlesztési folyamatot, hogy annak első eredményeit 3-5-8 éven belül fogjuk leghamarabb érzékelni. Jelenleg azonban egy olyan állapotban van a közművelődés, amikor is nem tudunk 3-5-8 évet várni újabb szakemberek belépésére. Ezért a másik kör, ahol fejlesztéseket indított el a Művelődési Intézet, az a szakképzési rendszer megerősítése volt.

A középfokú közművelődési szakember, valamint a felsőfokú közművelődési szakember képzésekből számos támogatott csoportot tudtunk indítani az elmúlt években. Idén több mint 500 leendő szakember szerezte meg ezt a végzettséget, amelynek során egyéves szakmai képzéssel készítettük fel azokat a leendő szakembereket, akik egy-egy településen a közösség motorjai lesznek. Olyan személyek, akik szeretnének tenni a közösségéért, és ezt szeretnék tudatosan, szakszerűen végezni. Közép- és felsőfokú szakmai képzéseket indítottunk nekik, és ezt a munkát folytatjuk a jövőben is; idén még az OKJ-s képzési rend-

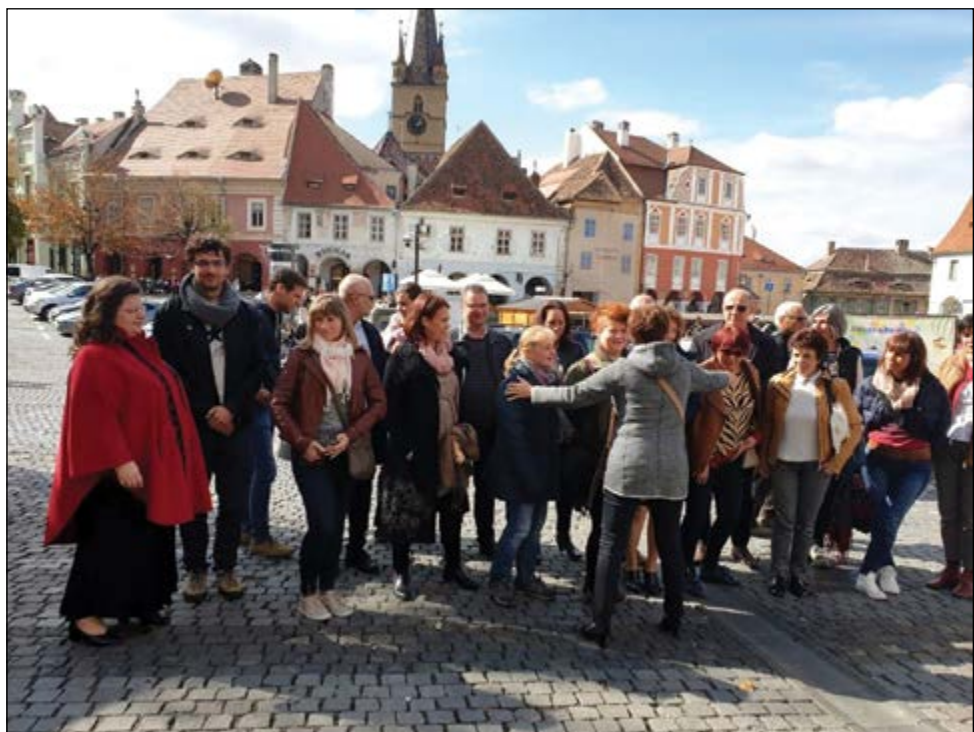
szerben, a jövő évtől kezdődően pedig már az új típusú szakképzési rendszerek programkövetelményei alapján.

H. R.: *Többször is hangsúlyozta beszélgetésünk során, hogy a Nemzeti Művelődési Intézet, azon belül az ön által vezetett igazgatóság nagy figyelmet fordít a kutatásokra. Miért van szükség erre?*

dr. J. E.: A kutatásokra minden egyes szolgáltató szakmának szüksége van, amelyik úgy gondolja, hogy a szolgáltatásait a lakosság, a társadalom igényeire alapozva szeretné végezni. A kutatási folyamatokban különböző szempontok mentén felmérhetjük a társadalom állapotát, az igényeit, amelyekre aztán fejlesztési folyamatokat alapozhatunk.

A kutatási eredmények legalább két irányban hasznosíthatók.

Az egyik a képzések terén való felhasználás: az oktatott ismeretek, új információk akkor lesznek a leghitelesebbek, ha ezeket kutatási adatok támasztják alá. Nem elég, hogy egy vagy néhány szakember úgy gondolja, hogy szükséges egy

2019-ben az Agóra Műhely tanulmányútján Nagyszebenben

terület megújítása egy adott irányba, hanem ezt kutatásokkal is tudnunk kell igazolni: milyen változásokra, milyen irányokra, milyen módosításokra van szükség, és ezt a képzésekbe be kell tudnunk emelni az oktatás során.

A másik az azonnal alkalmazott fejlesztések iránya, amikor rendeletek, törvények, szakmai módszertani anyagok, stratégiák és forrásteremtés terén azonnali változásokat tudunk eszközölni annak nyomán, hogy a kutatások milyen eredményeket hoznak. Amennyiben azt látjuk egy kutatásból – ahogy erre az elmúlt években volt példa –, hogy a kistépelvények esetében a szakemberek alkalmazásának az a fő gátja, hogy a forrásaik nem elegendők, akkor ehhez forrásokat kell teremtenünk. Akár a kulturális normatíva által, akár egyéb pályázati források által, amivel azután a szakemberek alkalmazását lehetővé tudjuk tenni, és általuk az adott közösség megerősödhet a településen.

A kutatásokra tehát az oktatás elméleti, gyakorlati megalapozásában, illetve a gyakorlati fejlesztésben egyaránt szükség van.

H. R.: *Más területeken sűrűn hangoztatják a szakemberek, hogy a hálózati együttműködésnek nagy szerepe van. Igaz ez a közművelődésre is?*

dr. J. E.: Igen, a 21. század kulcsszavai a hálózatosodás és a hálózati együttműködés. A közművelődés elmúlt öt-hét évének a történetét, és ezen belül a közművelődés megerősödését nagymértékben segítette az, hogy sikerült egyre több és erősebb hálózatot létrehozni a közművelődésben. Ezeket a hálózatokat elkezdtük összekapcsolni, hogy egymást erősítve, egymást fejlesztve tudják az egész szakterületet is fejleszteni.

A Nemzeti Művelődési Intézet egyik legfőbb erőssége a hálózatban rejlik. Működése hálózatos,

Közművelődési és közösségkapcsolati szakemberképzés tanúsítványátadása Békéscsabán

központi igazgatóságainkon túl megyei igazgatóságokkal rendelkezik, és ezeket összefogva egy hálózatot alkot. Ez azt is jelenti, hogyha például szeretnénk egy rendeletmódosítást előkészíteni, akkor egy ehhez kapcsolódó kutatást gyakorlatilag egy hét alatt le lehet folytatni a Nemzeti Művelődési Intézet jelenlegi erőforrásaival, mivel a központi egységek előkészítik a kutatást, a megyei hálózat pedig képes gyorsan reagálni, és képes a közművelődési intézményeket, színtereket, településeket pillanatok alatt erre a feladatra ráállítani.

A szakmai hálózatosodásra anyaországi és külhoni szakembereket érintő példákat is tudok mondani. A Művelődési Intézet támogatja és szakmai partnere az Agóra Műhelynek, amely Magyarország tizenöt legnagyobb kulturális intézményét tömöríti, a másik példa a Kárpát-medencei Közművelődési Kerekasztal, amely pedig a Kárpát-medence öt országának magyar közművelődési szervezeteit fogja össze.

Egyre több olyan civil szerveződés jön létre Magyarországon, ami a közművelődés egy-egy szektorára próbálja a tevékenységét fókuszálni, és ezek mentén a fejlesztéseiket

elindítani. Ilyen például a Kulturális Központok Országos Szövetsége, vagy a Magyar Közösségépítők Értékszövetsége Egyesület. Ez is a hálózatok fontosságára utal.

H. R.: *A Nemzeti Művelődési Intézet tevékenysége Kárpát-medencei szintű, amint azt az előbb sorolt együttműködések is mutatják. Igaz ez a képzésekre is?*

dr. J. E.: Mind a képzések, mind a kutatások, sőt még a felsőoktatás-fejlesztés területén is megfigyelhető a Kárpát-medencei együttműködés. A Nemzeti Művelődési Intézet kihelyezett képzéseket is tart a határon túl Erdélyben, Felvidéken, Kárpátalján, illetve a külhoni szakembereket bevonja magyarországi képzések esetén.

A Kulturális Szemle online tudományos folyóiratunk Kárpát-medencei közművelődési kulturális folyóiratként működik. A szerkesztőbizottság tagjai között ugyanúgy, mint a cikkek írói között, számos Kárpát-medencei magyar közművelődési szakember tevékenykedik.

Jó néhány olyan kutatásunk van, amelyek nemcsak a magyarországi, hanem a külhoni magyarokra is érvényesek. Ilyen például az idén,

2020-ban zajló „A magyar közösségek 100 éve” kutatásunk, amelyben megpróbáljuk feltérképezni az elmúlt 100 év meghatározó közösségeit, amelyek a magyar közművelődést alakították határainkon innen és túl. Ehhez interjúkat készítettünk határon túli közművelődési szakemberekkel, kérdőíves felméréseket is végzünk a teljes térségben.

A Kárpát-medencei közművelődési hálózatot tehát folyamatosan bevonjuk munkánkba, és velük együtt fejlesztjük a közművelődést. Amire pedig úgy gondolunk – magára a közművelődésre –, hogy ez nem egy magyarországi, hanem egy Kárpát-medencei hungarikumnak tekinthető.

A Kárpát-medencei közösségi élet összefogására alkalmas tevékenységrendszerre gondolunk a közművelődés terén, ami segíti a magyar hagyományokat továbbörökíteni, élővé tenni, ezáltal a magyar nemzeti identitást megerősíteni.

H. R.: *Ennek a gondolatvilágnak, a felvázolt hálózatnak a központja Lakitelek, ahol fölépült a Nemzeti Művelődési Intézet új székháza. Mi a véleménye az épületről?*

dr. J. E.: Véleményem szerint a Nemzeti Művelődési Intézet új székháza nem pusztán egy épület, hanem valóban egy szimbólum. A magyar közösségek szimbóluma.

Az október 3-tól induló rendezvénysorozat a Magyarság Harangjánál újabb és újabb magyar közösségeket fog megszólítani Lakiteleken, ez a Kárpát-medencei szellemiség a szimbolikus épületet a magyar közösségek templomává emelheti. Ezt segítik ezek a szépen megalkotott terek, az a szimbólumrendszer, ami mind az épület külsejét, mind a belső tereit meghatározza, amit ma már nemcsak munkahelyként használnak, és használunk mi magunk is, hanem egyfajta kiállítótere lett és

lehet mindenkinek, aki érdeklődik a magyar közösség, a magyar kultúra gyökerei iránt, és szeretné ezt a szerves magyar műveltség jelképrendszerén keresztül megismerni.

H. R.: *Ha lehetne álmodozni, milyen jövőt képzelné el a közművelődés számára?*

dr. J. E.: Ha az elmúlt öt-hét évben elképzelt közművelődési stratégiai folyamatokat sikerül végigvinnünk – márpedig jelenleg ehhez egy nagyon jó szakembergárda és egy nagyon hatékony Kárpát-medencei hálózat állt össze –, akkor legkésőbb 2030-ra egy olyan megerősödött közművelődéssel állhatunk szemben, amely valóban minden magyar közösséget össze tud fogni, a közösségeknek lehetőséget tud adni. Minden magyar polgár Magyarországon és a Kárpát-medencében megtalálhatja benne a helyét, szerepét, függetlenül attól, hogy mi az a tevékenység, amit ő szeret végezni – legyen az művé-

zeti tevékenység, sport, ismeretterjesztés, vagy egyszerűen csak rácsodálkozás az élet értékeire, kincseire. Minden közösség megtalálhatja ebben a megerősödött és stabilá váló közművelődésben a helyét.

2030-ra ez a fajta elképzelés teljeskörű lehet, amikor majd minden magyarországi település közösségi szintterrel, közművelődési intézménnyel, szakemberrel rendelkezik. Ezt erősíti egy Kárpát-medencei közművelődési intézményrendszer és népfőiskolai hálózati rendszer, amelynek segítségével a szakemberek a különböző szintek, intézmények segítségével minden egyes lakoshoz eljuthatnak. Mindenkit lehetőség lesz bekapcsolni egy magyar kulturális identitásőrző programba, ami reményeink szerint nemcsak a társadalom és a nemzeti identitás megerősítését, hanem az egyének boldogulását, jólétét is ugyanúgy szolgálja.

DR. JUHÁSZ ERIKA okleveles művelődési és felnőttképzési menedzserként a Kossuth Lajos Tudományegyetemen végzett 1998-ban, majd ugyanitt (az akkor már Debreceni Egyetemen) szerezte meg PhD fokozatát 2005-ben. A Debreceni Egyetem oktatója több mint 20 éve, jelenleg tanszékvezető docense. Emellett 2015 óta a Nemzeti Művelődési Intézetben az országos közművelődési képzési és kutatási folyamatok vezetője, jelenleg szakmafejlesztési igazgatója. Számos civil szervezet aktív tagja, elnöke a KultúrÁsz Közhasznú Egyesületnek, alelnöke a Magyar Nevelés- és Oktatáskutatók Egyesületének, valamint a Doktoranduszok Kiss Árpád Közhasznú Egyesületének. Az MTA köztisztviselői tagja, elnöke az MTA DAB Művelődéstudományi Bizottságának. Főszerkesztője a Kulturális Szemle folyóiratnak, szerkesztőbizottsági tagja a Hungarian Educational Research Journal, valamint a Scientific Journal: Psychology and Patopsychology of Child nemzetközi folyóiratoknak. Fő kutatási területei: közösségi művelődés, közművelődés és képzés-felnőttképzés kapcsolata, a felnőttképzés és a közösségi művelődés intézményrendszere, módszertana, közösségfejlesztés, civilek a kultúrában és az oktatásban. Fő műve: A felnőttek képzése és művelődése egykor és ma Magyarországon (2016., Csokonai Kiadó, Debrecen, elérhető: <http://mek.oszk.hu/16200/16283/>).